

eulotka

6.

maj 2003

Biuletyn Przedstawicielstwa Polskich Organizacji Pozarządowych w Brukseli

Spis treści:

fot. Alina Gałgźka

fot. Łukasz Domagała

fot. Renata Koźlicka

Przed ustąpieniem do UE: obywatele...

...NGOs...

...rząd.

Róbmymy swoje

Po kilku latach nieudolnych prób stworzenia w kraju programu informowania społeczeństwa o integracji europejskiej, w końcu nadeszło referendum, w którym społeczeństwo podjęło decyzję czy przystąpić do Unii Europejskiej. Im bliżej referendum, tym więcej dramatycznych kroków podejmowały władze publiczne, co uwidaczniało się serią różnorodnych przedsięwzięć w mediach, a z czasem w licznych peregrynacjach czołowych polityków po całym kraju. Cała akcja sprawiała wrażenie pospolitego ruszenia, w którym społeczeństwo miało poczuć się, że jest informowane, choć niekoniecznie rzeczywiście otrzymywać informacje. Po kraju jeździli chyba wszyscy politycy, choć obecność niektórych powodowała efekt odwrotny od zamierzonego. Przed samym referendument odwiedziło nas też tyłu szefów rządów i głów obcych państw, ilu nie gościliśmy w Polsce od dawna.

Również organizacje pozarządowe przed referendument zintensyfikowały swoje działania, co wynikało zarówno z ich poczucia misji w przekonywaniu na „tak” bądź na „nie”, jak i możliwości uzyskania dofinansowania na kampanię informacyjną, skorzystania z darmowego czasu antenowego itp. Najbardziej widocznym przedsięwzięciem na skalę ogólnokrajową, w którą zaangażowały się organizacje pozarządowe, była Inicjatywa Obywatelska „TAK w Referendument”. Jednak większość organizacji, które do tej pory zajmowały się informowaniem społeczeństwa na temat integracji europejskiej, po prostu dalej robiła swoje. Jeśli przez lata starały się one dotrzeć do społeczeństwa z informacją o Unii Europejskiej, to prawdopodobnie nie widziały przyczyny, dla której lepiej udałoby się to zrobić na tydzień przed referendument. Polska Fundacja im. R. Schumana jak od wielu lat zorganizowała Polskie Spotkania Europejskie, setki organizacji prowadziły tak jak dotąd punkty informacyjne, organizowały szkolenia, przygotowywały się do absorpcji funduszy strukturalnych itd. itd.

Polskie społeczeństwo słynie ze swojej umiejętności do mobilizowania się w sytuacjach wyjątkowych. Ostatnio tę umiejętność wykazała się również strona rządowa. Czas jednak nauczyć się długofalowych działań. I umieć je opierać na organizacjach pozarządowych.

Renata Koźlicka

■ Komisja Europejska
prosi o odpowiedź

str. 3

■ Statut stowarzyszenia
europejskiego

str. 5

■ Fundusze strukturalne
w Polsce
– rozwój zasobów ludzkich

str. 7

■ Notatki – seminaria,
konferencje, spotkania
wiosna 2003

str. 11

■ Moda na sondaże
– e-Vote

str. 13

■ Kalendarium wydarzeń

str. 14

informacja wiedza reprezentacja współpraca wiedza
kontakt współpraca kontakt wiedza kontakt inform

Zasady funkcjonowania Przedstawicielstwa

Przedstawicielstwo zostało powołane przez kilkanaście organizacji i federacji, które podpisały **Akt Założycielski**, a także **Kartę Zasad Działania Organizacji Pozarządowych**.

Przyjmowanie nowych członków

Przedstawicielstwo ma formułę otwartą i przewiduje przyjmowanie nowych członków.

Zainteresowane organizacje, które chcą przystąpić do Przedstawicielstwa, muszą spełnić kilka warunków:

- przysłać list intencyjny (na adres biura warszawskiego);
- dołączyć roczne sprawozdanie merytoryczne i finansowe;
- przysłać opis prowadzonych działań;
- podpisać **Akt Założycielski** oraz **Kartę Zasad Działania Organizacji Pozarządowych**.

Nowi członkowie przyjmowani są, na wniosek **Zarządu**, decyzją **Rady Programowej**.

Składka roczna wynosi 2 000 PLN. Do Przedstawicielstwa można przystąpić jako pojedyncza organizacja lub jako federacja/związek organizacji.

Ogólne zasady funkcjonowania:

- informacje uzyskiwane przez Przedstawicielstwo są powszechnie dostępne dla organizacji pozarządowych i innych zainteresowanych. Dystrybuowane są głównie poprzez **EULotkę** i poprzez portal pozarządowy **www.ngo.pl**
- Przedstawicielstwo zajmuje się wyłącznie problematyką sektora pozarządowego

Jakie prawa przysługują członkom Przedstawicielstwa?

Członkowie mogą:

- zgłaszać indywidualne zapytania i prośby do Przedstawicielstwa (zarówno do biura w Brukseli jak i w Warszawie);
- zlecić Przedstawicielstwu poszukanie partnera z UE do wspólnego realizowania projektu;
- zlecić Przedstawicielstwu pomoc w zorganizowaniu wizyty studyjnej w Brukseli, w tym umówienia z odpowiednimi osobami z instytucji i organizacji europejskich;
- korzystać z biura w Brukseli;
- korzystać z pomocy i usług Przedstawicielstwa przy organizowaniu staży w Brukseli;
- mogą przy pisaniu projektów powoływać się na bezpośredni wkład w projekt, jakim jest dostęp do informacji w Brukseli w ramach Przedstawicielstwa.

Rada Programowa Przedstawicielstwa

Radę Programową tworzą wszyscy członkowie Przedstawicielstwa. Do tej pory członkami są:

- Fundacja im. Stefana Batorego
 - Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej
 - Fundacja Wspomagania Wsi
 - Instytut Spraw Publicznych
 - Polska Fundacja im. Roberta Schumana
 - Polska Zielona Sieć
 - Sieć SPLOT
 - Stowarzyszenie KLON/JAWOR
 - Stowarzyszenie na rzecz Forum Inicjatyw Pozarządowych FIP
 - Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych WRZOS
 - Związek Biur Porad Obywatelskich ZBPO
 - Stowarzyszenie Wschodnio-Zachodnia Sieć Współpracy Kobiet NEWW – Polska
 - Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego FRSO
 - Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych CASE
- pozostałe organizacje są zawieszone w członkostwie.

Zarząd Przedstawicielstwa

Według **Aktu Założycielskiego** „Zarząd składa się z osób delegowanych przez Partnerów, z czego dwie osoby reprezentujące odpowiednio Fundację im. Stefana Batorego oraz Stowarzyszenie FIP. Pozostali trzej członkowie Zarządu wybierani są przez Radę na okres 9 miesięcy od momentu rozpoczęcia działania Przedstawicielstwa”.

Kryterium wyboru osób do Zarządu jest ich gotowość do czynnego zaangażowania się w sprawy Przedstawicielstwa.

Członkowie Zarządu

kadencja: marzec – grudzień 2003

Jakub Boratyński – Fundacja im. Stefana Batorego
Ewa Szymczak – Stowarzyszenie na rzecz Forum Inicjatyw Pozarządowych
Szymon Sieniarski – Polska Zielona Sieć
Jacek Kucharczyk – Instytut Spraw Publicznych
Justyna Duriasz-Bulbak – Fundacja Wspomagania Wsi
Tomasz Bańka – Polska Fundacja im. R. Schumana

W posiedzeniach Zarządu uczestniczą również:
 Przedstawiciel – *Paweł Krzeczunowicz*, Łącznik – *Renata Koźlicka*, Koordynator Projektów – *Anna Kozieł* oraz zewnętrzny doradca – *Agnieszka Mazur-Barańska*. ■

Komisja Europejska prosi o odpowiedź

Coraz powszechniejsze staje się w Unii Europejskiej stosowanie różnego rodzaju konsultacji wobec kierunków polityki oraz aktów prawnych przez obywateli, jak i organizacje społeczne. Z jednej strony konsultowanie opinii publicznej jest próbą pokazania, że Komisja Europejska wcale nie jest tak bardzo oddalona od życzeń i wniosków obywatela Unii Europejskiej, o co Komisję często się oskarża. Z drugiej strony ten proces konsultacji nie byłby możliwy bez rozwoju i coraz bardziej powszechnego stosowania Internetu.

Konsultacje różnią się nie tylko tematycznie, ale i objętościowo – w niektórych przypadkach przypominają niezbyt rozbudowany sondaż, w innych wymagają odniesienia się do wskazanych dokumentów i odpowiedzi na szczegółowe pytania. Bariere może niestety stanowić język: nie zawsze dokumenty są dostępne we wszystkich jedenastu oficjalnych językach unijnych (a co dopiero po polsku), a odpowiedź także czasami musi być przedstawiona w obcym języku.

Niemniej jednak organizacje z Polski, o ile mają interes w wypowiedzeniu swojej opinii na poszczególny temat lub jeśli chcą wyrazić swój sprzeciw czy poparcie dla danego pomysłu Komisji Europejskiej, powinny się na to skusić. Nie musi ona być długa, choć powinna odpowiadać na pytanie tam zadane. O ile to możliwe, warto, aby opinia odzwierciedlała stanowisko grupy czy federacji organizacji. Wyrażenie opinii w ramach konsultacji prowadzonych przez Komisję Europejską jest także istotne dlatego, że właśnie do Komisji należy przywilej rozpoczynania unijnych inicjatyw legislacyjnych.

W Białej Księdze nt. Rządzenia z 2001 r. opinii organizacji społeczeństwa obywatelskiego opisano jako *system wczesnego ostrzegania co do kierunku politycznej debaty*. Urzędnicy starają się w ten sposób uzupełnić obraz, który przedstawiają im profesjonalni lobbyści w Brukseli czy też rządy państw członkowskich, o inne opinie. Odzew obywateli „z terenu” popierający dany kierunek działań czy reform może być Komisji jak najbardziej na rękę. A dla organizacji pozarządowych uczestniczących w takich konsultacjach są i dodatkowe korzyści – przede wszystkim przez nawiązanie kontaktów roboczych nie tylko z urzędnikami w Brukseli, ale także z grupą organizacji i instytucji zainteresowanych danym tematem w całej Europie.

Konsultacje publiczne obecnie prowadzone przez Komisję Europejską (wg kolejności daty zakończenia konsultacji):

Nagrania wideo w miejscach publicznych a ochrona danych osobowych

W związku z coraz szerszym stosowaniem metody monitorowania i nagrywania na wideo zdarzeń w miejscach publicznych Komisja Europejska do 31 maja 2003 r. prowadziła konsultacje dotyczące tego zjawiska oraz zapisów mających chronić dane osobowe obywateli. Więcej informacji pod adresem:

www.europa.eu.int/comm/internal_market/privacy/workinggroup/consultations/consultation_en.htm

Szósty Program Ramowy – zaproszenie do złożenia propozycji tematycznych na rok 2004

W ramach Szóstego Programu Ramowego ds. badań i rozwoju technologicznego finansowane są m.in. działania w ramach obszaru Nauka i społeczeństwo, gdzie poruszane są tematy takie jak np. etyka, nauka i obywatele, kobiety w naukach ścisłych, edukacja w naukach ścisłych. Do dnia 2 czerwca 2003 r. osoby indywidualne, organizacje pozarządowe, jak i instytucje mogą składać w Brukseli swoje propozycje co do zagadnień, które powinny się znaleźć na liście tematów poruszonych w konkursach tego obszaru Szóstego Programu Ramowego w 2004 r. Więcej informacji na temat tej części Programu pod adresami:

www.cordis.lu/rtd2002/science-society oraz http://europa.eu.int/comm/research/science-society/index_en.html

Więcej informacji na temat zaproszenia do złożenia propozycji tematycznych na konkursy w obszarze Nauka i społeczeństwo w 2004 r. pod adresem:

www.cordis.lu/eoi/science-society oraz www.europa.eu.int/eur-lex/en/dat/2003/c_094/c_09420030423en00120012.pdf

Program unijny dotyczący kultury po roku 2006

Komisja Europejska do dnia 10 lipca 2003 r. przyjmuje wnioski i sugestie dotyczące przyszłości polityki kulturalnej Unii Europejskiej po 2006 r., kiedy to dobiega końca program Kultura 2000. Więcej informacji pod adresem: **www.europa.eu.int/comm/culture/eac/consult_pub_en.html**

Polityka UE wobec chemikaliów

Do 10 lipca 2003 r. można zgłaszać uwagi do proponowanych zmian polityki Unii Europejskiej wobec chemikaliów (tzw. system REACH, czyli rejestracja, ewaluacja, autoryzacja i ograniczenia wobec chemikaliów). W 2001 r. Komisja Europejska przedstawiła

Białą Księgę na ten temat, teraz opublikowała bardziej szczegółowe akty prawne. Konsultacje są prowadzone wspólnie przez Dyrekcje Generalne zajmujące się dziedzinami przedsiębiorczość oraz środowisko. Więcej informacji pod adresem:

www.europa.eu.int/comm/enterprise/chemicals/chempol/whitepaper/consultation.htm

Organizacje zajmujące się ochroną środowiska mają wyraźnie określone stanowiska na temat polityki unijnej wobec chemikaliów – patrz m.in.:

www.eeb.org/activities/chemicals/main.htm
oraz **www.panda.org/about_wwf/where_we_work/europe/what_we_do/policy_and_events/epo/initiatives/toxics.cfm**

Dyrektywa unijna pt. „Telewizja bez Granic”

Do 15 lipca 2003 r. trwają publiczne konsultacje dotycząca dyrektywy unijnej pt. „Telewizja bez Granic”. Dyrektywa ta zabrania państwom członkowskim UE blokowania przekazu materiałów telewizyjnych z innego państwa członkowskiego. Dyrektywa dotyczy także innych spraw, takich jak promocja produkcji europejskich, ochrona dzieci, czy też dostęp do programów relacjonujących szczególnie ważne imprezy lub wydarzenia publiczne. Więcej informacji pod adresem:

www.europa.eu.int/comm/avpolicy/regul/review-twtf2003/consult_en.htm

Kierunki zrównoważonego rozwoju turystyki w Europie

Dyrekcja Generalna zajmująca się dziedziną przedsiębiorczość Komisji Europejskiej pod koniec 2003 roku zamierza przedstawić swoją opinię (tzw. *komunikat*) na temat rozwoju turystyki w Europie. Do 31 lipca 2003 r. można zgłaszać uwagi do wstępnej wersji dokumentu. Więcej informacji pod adresem:

www.europa.eu.int/comm/enterprise/services/tourism/consultation/index.htm

Zielona Księga na temat usług o charakterze użyteczności publicznej

Komisja Europejska do dnia 15 września 2003 r. zbiera uwagi i komentarze związane z oceną Zielonej Księgi na temat usług o charakterze użyteczności publicznej (np. dostawa wody, gazu, elektryczności, usługi pocztowe, usługi medyczne, telekomunikacja, transport, usługi społeczne, edukacja). Temat ten jest drażliwy, gdyż Komisja Europejska jest strażnikiem prawa europejskiego, które stara się doprowadzić do zniesienia w jak największym stopniu restrykcji ograniczających wspólny rynek. Organizacje pozarządowe od dawna postulują, aby niektórym usługom o charakterze użyteczności publicznej nadać w prawodawstwie unijnym status szczególny w związku z ich społecznym charakterem. Główną organizacją

zajmującą się tym tematem jest CELSIG:

www.celsig.org/indexGB.htm

Tekst Zielonej Księgi jest dostępny na internetowych stronach Komisji Europejskiej związanych z tymi konsultacjami:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/services_general_interest/

Zapobieganie i wtórne wykorzystanie odpadów

Dyrekcja Generalna Środowisko Komisji Europejskiej do 30 listopada 2003 r. czeka na wypowiedzi zainteresowanych instytucji odnoszących się do planów Komisji wobec strategii, która ma na celu zarówno minimalizację powstawania odpadów, jak i ich wtórnego wykorzystania. Nie chodzi tutaj jedynie o segregację śmieci przez obywateli, ale także o różnorakie działania prowadzące do zmniejszenia ilości odpadów, które powstają w ramach procesu produkcyjnego. Podstawą konsultacji są: zarys takiej strategii, opis problemu i ocena dotychczasowych działań, opublikowanych w dniu 27 maja 2003 r. Więcej informacji pod adresem:

www.europa.eu.int/comm/environment/waste/strategy.htm

Rozwój regionalny i polityka spójności UE

Do końca 2003 r. Dyrekcja Generalna zajmująca się dziedziną Polityka Regionalna poprowadzi konsultacje dotyczące przyszłości unijnej polityki spójności, tj. polityki wyrównującej poziom rozwoju regionów. Konsultacje mają pomóc odpowiedzieć na pytania: czy polityka ta ma wpływ na rozwój mniej zasobnych regionów, czy warta jest wydatkowania na nią środków itp. Decyzje na temat przyszłego rozwoju tej polityki mają fundamentalne znaczenie także dla rozwoju regionalnego Polski i dyskusje wokół tematu spójności i związanych z tym zagadnieniem Funduszy Strukturalnych należą do najważniejszych odbywających się obecnie w Brukseli. Ankieta znajduje się pod adresem:

www.europa.eu.int/comm/regional_policy/consultation/index_en.htm

Negocjacje Światowej Organizacji Handlu WTO i zrównoważony rozwój

Na zamówienie Dyrekcji Generalnej ds. Handlu Komisji Europejskiej niezależny brytyjski instytut badawczy opracował metodologię, pozwalającą na ocenę wpływu negocjacji prowadzonych w ramach Światowej Organizacji Handlu WTO na kwestię zrównoważonego rozwoju. Metodologia ta została zastosowana w badaniach trzech dziedzin: dostęp do rynku, usługi w zakresie ochrony środowiska oraz konkurencyjność. Konsultacje trwają do końca 2003 r. Więcej informacji:

<http://trade-info.cec.eu.int/consultations/index.cfm>

Paweł Krzeczunowicz

Projekt statutu Stowarzyszenia Europejskiego

W dniu 6 grudnia 2002 r. do Rady Unii Europejskiej skierowany został poprawiony projekt aktu prawnego w sprawie statutu Stowarzyszenia Europejskiego (EA). Po przyjęciu proponowanego rozporządzenia na terenie państw członkowskich Unii Europejskiej będą mogły powstawać stowarzyszenia, mające status Stowarzyszenia Europejskiego.

Historia statutu stowarzyszenia europejskiego

Prace nad uregulowaniem jednolitego statutu stowarzyszenia, który da możliwość tworzenia międzynarodowego stowarzyszenia w taki sam sposób i w takiej samej formie na terenie dowolnego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, trwają już ponad 10 lat¹. Wydaje się, że rok 2003 lub 2004 doprowadzi do ostatecznego uchwalenia tego statutu.

Pierwsze próby uchwalenia statutu stowarzyszenia europejskiego datują się na 5 listopada 1984 roku, kiedy to Louis Eyraud, francuski członek Parlamentu Europejskiego (PE), poparł taką inicjatywę wspólnie z przyszłą Przewodniczącą Parlamentu Europejskiego Nicole Fontaine. Ich wsparcie doprowadziło do przyjęcia przez PE rezolucji z 13 marca 1987, w której wyrażono potrzebę uchwalenia takiego statutu. W 1989 roku Komitet ds. Prawnych Parlamentu Europejskiego przyjął roboczą wersję rezolucji i przekazał ją Komisji do aprobaty.

W tym samym czasie toczyły się również prace nad innymi statutami, w szczególności nad statutem spółki europejskiej. Organizacje pozarządowe (m.in. *Comité européen des associations d'intérêt général* (CEDAG), które lobbowały na rzecz przyjęcia tych statutów, argumentowały, iż te regulacje prawne mogą się przyczynić do pełnej realizacji założeń rynku wewnętrznego. Założenia te oznaczają swobodne podejmowanie działań na terenie całej Unii, bez względu na dotąd istniejące granice państw. Skoro prawo do stowarzyszenia się obywateli uznane jest powszechnie za podstawowe, brak uregulowania prawnego tej zasady można odczytać jako ograniczenie tego prawa na poziomie Unii. Statut EA pozwoliłby formalnie zakładać stowarzyszenia, którego cel działania wykracza poza granice danego państwa członkowskiego Unii. Formalne uznanie statutu europejskiego uporządkowałoby także sytuację, gdzie coraz większa liczba organizacji mianuje się „europejskimi”, nie musząc spełniać ku temu jakichkolwiek, choćby minimalnych standardów. CEDAG także argumentuje, że w obliczu uchwalenia w 2002 r. statutu europejskiej spółki, jak i statutu europejskiej spółdzielni, brak uregulowań dotyczących EA dyskryminowałoby tę formę działalności. Statut EA ma również znaczenie lokalne w przypadku obszarów przygranicznych pomiędzy państwami członkowskimi Unii.

Między innymi pod wpływem takiego lobbingu Komisja Europejska w 1991 r. przyjęła roboczą regulację, dotyczącą statutu stowarzyszenia europejskiego, łącznie z roboczymi wersjami statutu spółdzielni oraz statutu towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, które zostały wysłane do Rady UE do akceptacji. Był to pierwszy sukces w tym zakresie, ale sprawa wymagała dalszych prac. W wyniku konsultacji i zgłaszanych poprawek w 1993 r. opracowano nową wersję statutu, a w 1996 pojawiła się poprawiona „Propozycja Regulacji Parlamentu Europejskiego i Rady UE nt. Statutu Stowarzyszenia Europejskiego”.

Cały proces przeciągnął się aż do szczytu w Nicei (grudzień 2000) z powodu niemożności porozumienia się pomiędzy państwami nt. dyrektywy dotyczącej kwestii pracowników w spółce europejskiej (a oczekiwano, że najpierw zostanie przyjęty statut spółki, a potem pozostałe statuty). Po ustaleniu ram prawnych statutu spółki europejskiej i statutu spółdzielni, droga była otwarta do dalszych prac nad statutem stowarzyszenia i towarzystw wzajemnościowych.

Podczas prezydencji duńskiej Komisja Europejska opracowała nowy szkic statutu stowarzyszenia. Obecnie — w pierwszej połowie 2003, dzięki wsparciu ze strony prezydencji greckiej, statut ten został przekazany do konsultacji przedstawicielom państw członkowskich. W związku z tym pojawić się mogą nowe poprawki i zmiany w statucie. Niektóre państwa (obecnie są to przede wszystkim Austria i Finlandia) są nieprzychylnie uchwaleniu takiego statutu.

¹ prace nad statutem statutu spółki europejskiej trwały lat 30.

Pojęcie Stowarzyszenia Europejskiego

Według szkicu statutu EA obecnie analizowanego przez rządy państw członkowskich UE, Stowarzyszenie Europejskie (EA) jest wspólnotą osób fizycznych lub osób prawnych, powoływaną w celach non-profit, dla dobra powszechnego lub dobra jego członków. Cały dochód stowarzyszenia musi być przeznaczany na realizację jego celów statutowych i nie może zostać podzielony pomiędzy członków stowarzyszenia. Stowarzyszenie Europejskie posiada osobowość prawną.

Stowarzyszenie Europejskie może zostać założone przez:

- minimum 5 osób mieszkających w przynajmniej dwóch krajach członkowskich UE,
- minimum dwa podmioty (osoby prawne), mające siedzibę w przynajmniej dwóch krajach członkowskich UE.

Ponadto EA może powstać w wyniku połączenia się organizacji o charakterze non-profit z przynajmniej dwóch krajów członkowskich lub w wyniku przekształcenia się w EA organizacji non-profit, mającej siedzibę w jednym z krajów członkowskich i oddział zarejestrowany przynajmniej od dwóch lat w innym kraju członkowskim.

Statut Stowarzyszenia Europejskiego

Statut Stowarzyszenia Europejskiego powinien zawierać następujące postanowienia:

1. nazwę stowarzyszenia wraz z oznaczeniem EA (skrót EA zostanie zastrzeżony wyłącznie dla organizacji działających jako Stowarzyszenia Europejskie),
2. oznaczenie celów,
3. dane założycieli,
4. adres siedziby,
5. zasady przyjmowania, wykreślenia i rezygnacji członków,
6. prawa i obowiązki członków,
7. zasady powoływania i działania zarządu,
8. zasady zwoływania i kompetencje walnego zebrania,
9. zasady likwidacji oraz przekazywania majątku pozostałego po likwidacji.

Stowarzyszenie Europejskie (EA) musi mieć siedzibę w jednym z krajów członkowskich. Omawiany projekt przewiduje szczegółowe zasady przenoszenia siedziby EA z jednego kraju UE do drugiego. Generalnie rzecz biorąc, przenosiny takie są obwarowane

koniecznością spełnienia wielu warunków formalnych oraz wypełnienia określonej procedury.

Zasady działania Stowarzyszenia Europejskiego

Stowarzyszenie Europejskie (EA) będzie działać przede wszystkim na podstawie i zgodnie z omawianym projektem oraz własnym statutem. Ponadto w sprawach tam nieuregulowanych stosować będzie się prawo kraju, w którym EA będzie miało swoją siedzibę. Dodatkowo projekt zawiera zakaz dyskryminacji, który sprowadza się do tego, że każdy z krajów członkowskich UE zobowiązany jest traktować działające na jego terenie EA tak samo jak krajowe organizacje non-profit.

Do powstania Stowarzyszenia Europejskiego (EA) konieczna jest jego sądowa rejestracja. Informacja o zarejestrowaniu EA będzie publikowana w sposób przyjęty w kraju, w którym EA będzie miało swoją siedzibę oraz w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (*Official Journal of the European Union*).

Tworzenie Stowarzyszenia Europejskiego

Projekt skierowany do Rady Unii Europejskiej zawiera również szczegółowe zasady przekształcania się istniejących organizacji non-profit, działających w poszczególnych krajach członkowskich UE, w Stowarzyszenia Europejskie. W rozdziale drugim uregulowano zasady tworzenia EA poprzez łączenie się istniejących organizacji. Powstanie EA poprzez połączenie możliwe będzie bądź w wyniku wchłonięcia jednej organizacji przez drugą, bądź w wyniku powołania nowej organizacji (osoby prawnej). Projekt szczegółowo opisuje proces łączenia się organizacji oraz prawa członków i pracowników związane z tym procesem.

Inną możliwością utworzenia Stowarzyszenia Europejskiego będzie przekształcenie istniejącej organizacji non-profit w EA. Istotne jest to, że takie przekształcenie nie oznacza konieczności likwidacji istniejącej organizacji ani konieczności utworzenia nowej osoby prawnej. Po prostu istniejąca organizacja w wyniku przekształcenia zaczyna funkcjonować według omawianych przepisów i nabywa prawo do używania określenia European Association.

Walne zebranie członków

Organizacja non-profit działająca jako Stowarzyszenie Europejskie musi mieć przynajmniej dwa organy: walne zebranie członków oraz zarząd.

Do kompetencji walnego zebrania powinno należeć przede wszystkim podejmowanie decyzji w sprawach:

- zmiany statutu,
- likwidacji,
- przeniesienia siedziby do innego kraju UE,
- przekształcenia organizacji,
- powoływania i odwoływania członków zarządu,

- uchwalania i akceptowania rocznych i skonsolidowanych raportów.

Walne zebranie musi być zwołane przynajmniej raz w roku, w ciągu 6 miesięcy od zamknięcia roku finansowego. Każdy z członków stowarzyszenia ma prawo głosowania i zabierania głosu w sprawach objętych porządkiem obrad walnego zebrania. Zasadą jest, że każdy członek ma prawo jednego głosu oraz że wszystkie głosy są równe (statut może przewidywać wyjątki od tej zasady). Uchwały w sprawie zmiany statutu, likwidacji oraz zmiany siedziby wymagają większości 2/3 głosów.

Zarząd

Zadaniem zarządu stowarzyszenia jest reprezentowanie organizacji wobec osób trzecich oraz kierowanie działalnością stowarzyszenia. Zarząd powinien liczyć co najmniej trzy osoby. Statut EA powinien przewidywać kadencję zarządu nie dłuższą niż 6 lat. Dopuszczalny jest ponowny wybór. Członkiem zarządu może zostać również osoba prawna. W takim wypadku w zarządzie jest ona oczywiście reprezentowana przez swojego przedstawiciela.

EA jest zobowiązane do znacznej przejrzystości w swoim działaniu. Obowiązkowe jest np. sporządzanie raportów rocznych oraz ich publikowanie.

Likwidacja Stowarzyszenia Europejskiego

Na mocy postanowienia sądu EA może zostać zlikwidowane na wniosek każdej osoby, która wykaże w tym swój interes prawny oraz uprawnionych władz państwowych, jeżeli okaże się, że:

- cel stowarzyszenia jest niezgodny z prawem,
- działalność stowarzyszenia jest sprzeczna z interesem społecznym,
- w swojej działalności stowarzyszenie sprzeniewierzyło się zasadzie działalności non-profit,
- liczba członków stowarzyszenia spadła poniżej ilości członków niezbędnej do jego założenia.

Ponadto EA może zostać zlikwidowane w następstwie ogłoszenia jego niewypłacalności lub upadłości.

W razie likwidacji stowarzyszenia pozostały majątek powinien zostać przekazany na rzecz innej organizacji non-profit zgodnie z postanowieniami statutu lub uchwały walnego zebrania.

Stowarzyszenie Europejskie może również zostać przekształcone w organizację non-profit, działającą według prawa państwa, w którym ma ono swoją siedzibę. Decyzja taka nie może zapaść przed upływem dwóch lat od powstania EA.

Opisane wyżej zasady wejdą w życie po 30 dniach od publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Radosław Skiba
Stowarzyszenie Klon/Jawor

Fundusze Strukturalne w Polsce — rozwój zasobów ludzkich

Opracowanie na podstawie Uzpełnienia Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich (wersja z kwietnia 2003, nieostateczna).

Fundusze Strukturalne (FS) mogą okazać się niezwykle ważne dla organizacji pozarządowych – szczególnie wobec faktu braku innych na tyle dużych środków, aby trzeci sektor mógł się prawidłowo w Polsce rozwijać, a także w obliczu nowych wyzwań związanych z naszym przystąpieniem do Unii Europejskiej.

Wśród obszarów wsparcia w ramach FS, takich jak rozwój zasobów ludzkich, wzrost konkurencyjności gospodarki, rozwój regionalny, rozwój obszarów wiejskich można znaleźć szereg priorytetów i działań, które bliskie są organizacjom pozarządowym.

Szczególnie ważny dla NGO-sów jest Europejski Fundusz Społeczny EFS. Wynika to z faktu, że prawie w każdym działaniu finansowanym z jego środków przewidziany jest udział organizacji pozarządowych. Wszystkie projekty w ramach EFS w ostatecznej perspektywie powinny zawierać walkę z bezrobociem oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Wsparcie z EFS zmieniło dotychczasową politykę wewnętrzną na rzecz zatrudnienia w zakresie **aktywnej polityki rynku pracy**: więcej środków ma zostać przeznaczonych na osoby bezrobotne, poszukujące pracy, zagrożone utratą pracy bądź mające trudności na rynku pracy, a nie jak dotychczas na stronę popytową, czyli głównie na przyznawanie pracodawcom subwencji (tzw. subwencjonowane zatrudnienie).

Priorytety i działania finansowane z EFS opisane zostały w Sektorowym Programie Operacyjnym Rozwój Zasobów Ludzkich oraz częściowo w Zintegrowanym Programie Operacyjnym Rozwoju Regionalnego; obejmują okres 2004-2006.

Pierwszym działaniem (**Działanie 1.1**) w ramach tak rozumianej polityki zatrudnienia jest **rozwój i modernizacja instrumentów i instytucji rynku pracy**, na które przewidziane jest łącznie 126,8 mln euro. Organizacje pozarządowe mogą być w tym zakresie zarówno projektodawcą, jak i stać się bezpośrednim odbiorcą, korzystającym z wdrażanej pomocy (w przypadku gdy specjalizują się w obsłudze osób poszukujących pracy i bezrobotnych).

Innymi instytucjami, które będą mogły realizować projekty w tym obszarze są: Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej MGPIPS, insty-

tucje szkoleniowe, organizacje eksperckie, zawodowe, związkowe itp. Działania, które będą mogły być finansowane, to przede wszystkim różne projekty mające na celu wzmocnienie potencjału publicznych służb zatrudnienia (w tym przypadku przewidzianym projektodawcą jest MGPIPS) oraz rozwój oferty usług instytucji rynku pracy. Oferta ta ma być rozwijana poprzez:

- ekspertyzy (instrukcje, wzorce, modele działania; oferty programowe, procedury organizacyjne);
- badania oraz analizy;
- projekty pilotażowe;
- programy szkoleniowe i szkolenia;
- publikacje;
- promocję poprzez Internet;
- zakup sprzętu (wraz z wyposażeniem uzupełniającym), narzędzi (oprogramowanie, testy, ankiety, informatory, itp.) niezbędnych dla realizacji zadań w ramach działania;
- administrowanie i rozwój portalu Publicznych Służb Zatrudnienia.

Przewiduje się, że wybór projektów odbędzie się w drodze konkursu przeprowadzanego przez Departament Wdrażania EFS MGPIPS.

Innym programem w ramach aktywnej polityki rynku pracy jest „**Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia**” (**Działanie 1.3**). Działanie to jest skierowane do osób bezrobotnych pozostających bez pracy do 12 miesięcy, osób długotrwale bezrobotnych (pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy), osób bezpośrednio zagrożonych utratą pracy – w tym w szczególności bez kwalifikacji zawodowych lub z kwalifikacjami nieodpowiadającymi zapotrzebowaniu na lokalnym rynku pracy, członków rodzin osób bezrobotnych i innych osób zależnych, instytucji włączających się w proces aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych.

Przewidziany jest dla nich taki rodzaj pomocy jak: doradztwo, szkolenia, promocja, programy specjalne, programy innowacyjne, subsydiowane zatrudnienie, zindywidualizowane programy wsparcia, opieka nad dziećmi i osobami zależnymi – całość w łącznej wysokości 284,3 mln euro. Działania te mogą realizować takie podmioty jak instytucje szkoleniowe i doradcze, organizacje pozarządowe, szkoły, Wojewódzkie Urzędy Pracy, pracodawcy i organizacje pracodawców, instytucje pośrednictwa pracy, jednostki samorządu lokalnego, ośrodki pomocy społecznej oraz ośrodki opiekuńczo-wychowawcze.

W ramach Działania 1.3 przewiduje się głównie projekty regionalne/lokalne – Wojewódzkie Urzędy Pracy będą instytucją wdrażającą ten zakres pomocy.

Aktywna polityka rynku pracy to również dążenie do polepszenia **perspektyw dla młodzieży (Działanie 1.2)**. Na to Działanie przeznaczonych zostanie 295,6 mln euro. Przewidziane są dwa typy (schematy) działań: wspieranie młodzieży na rynku pracy oraz promocja zatrudnienia młodzieży – w obu uwzględniona została szczególna rola sektora pozarządowego. Jest możliwość realizacji projektów, w ramach których m.in. będzie: subsydiowane zatrudnienie młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem zatrudnienia w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw oraz w trzecim sektorze, a także opracowywanie i rozpowszechnianie informacji o ofertach i formach zatrudnienia w tych instytucjach; wspieranie wolontariatu poprzez finansowanie określonych świadczeń, a także pokrywanie określonych kosztów związanych z pracą wolontariusza oraz opracowywanie i rozpowszechnianie informacji o wolontariacie. Te i inne projekty będą mogły być realizowane m.in. przez Wojewódzkie Urzędy Pracy (WUP), organizacje pozarządowe, szkoły, publiczne i niepubliczne placówki kształcenia, samorząd lokalny, pracodawców i organizacje pracodawców. Organizacje pozarządowe, które swoje działania adresują do bezrobotnej lub zagrożonej bezrobociem młodzieży mogą być również bezpośrednim beneficjentem wdrażanej pomocy. Działania realizowane będą m.in. na podstawie propozycji projektów składanych w WUP-ach, które będą instytucją wdrażającą (Działanie 1.2 również dotyczy głównie projektów lokalnych i regionalnych).

Kolejnym elementem polityki zatrudnienia wdrażanej w ramach Funduszy Strukturalnych jest dążenie do **równości szans na rynku pracy**. W tym celu realizowane będą działania nakierowane na grupy osób, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, w tym w szczególności: osób niepełnosprawnych, kobiet, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym m.in. osób długotrwale korzystających ze świadczeń pomocy społecznej oraz młodzieży „trudnej”.

„Integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych” (Działanie 1.4) ma przede wszystkim na celu wsparcie osób niepełnosprawnych na rynku pracy, poprawę skuteczności systemu wspierania osób niepełnosprawnych oraz oddziaływanie na pracodawców w zakresie zatrudnienia tych osób. Przewidziana pomoc obejmuje szkolenia, dotacje, badania, transport na miejsce szkolenia, informowanie i promocję, subsydiowane staże pracy, opra-

cowanie materiałów metodycznych i informacyjnych oraz zakup środków technicznych, w tym sprzętu komputerowego i oprogramowania.

Duży nacisk jest położony na wykorzystanie nowoczesnych technologii i Internetu przy realizowaniu projektów. Promowane jest wykorzystanie elastycznych form pracy takich jak telepraca, praca do wykonania w domu, praca na zastępstwo itp. Projekty mogą być realizowane przez instytucje rynku pracy, jednostki samorządu terytorialnego, instytucje szkoleniowe, organizacje pozarządowe, organizacje pracodawców, PFRON, partnerów społecznych, niepubliczne ośrodki wspierania przedsiębiorczości oraz media (w tym lokalne). Beneficjentami realizowanych projektów są osoby indywidualne, niepełnosprawne, które: wkraczają po raz pierwszy na rynek pracy, są długotrwale bezrobotne, mają największe trudności z wejściem na rynek pracy, podejmują działalność gospodarczą oraz instytucje, takie jak powiatowe urzędy pracy, urzędy starostw, Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, organizacje pozarządowe, służby medycyny pracy, instytucje rynku pracy, PFRON, pracodawcy i organizacje pracodawców. Instytucją wdrażającą jest PFRON: tam są składane projekty. Po ocenie formalnej i merytorycznej (według przyjętych kryteriów formalnych i programowych) przez Komisję Oceny Projektów, zostają uszeregowane w listy rankingowe i po pozytywnej opinii Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych (BON), przedstawione Komitetowi Sterującemu, który zatwierdza projekty. Budżet całego Działania 1.4 wynosi 114,1 mln euro.

Działanie 1.6 „Integracja i reintegracja zawodowa kobiet” to przede wszystkim promocja równości szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy oraz doskonalenie, aktualizacja umiejętności i kwalifikacji kobiet w warunkach nowoczesnej gospodarki i tworzenia nowych miejsc pracy. Projektodawcy, czyli m.in. Sekretariat Pełnomocnika Rządu ds. Równego Statusu Kobiet i Mężczyzn, partnerzy społeczni, organizacje pozarządowe¹, instytucje rynku pracy, kościoły i związki zawodowe i inne mogą podejmować następujące działania:

- projekty badawcze i ekspertyzy mające na celu diagnozę sytuacji kobiet na rynku pracy;
- projekty pilotażowe mające za zadanie wsparcie samoorganizacji kobiet (organizowanie grup interesu, wsparcia);
- opracowywanie i uruchomienie baz danych dla

¹ (ze szczególnym uwzględnieniem organizacji działających na rzecz wyrównania szans kobiet oraz działające na rzecz wyrównania szans kobiet na obszarach wiejskich)

kobiet o lokalnych rynkach pracy;

- przygotowanie i wdrożenie akcji informacyjno-edukacyjnych skierowanych do kobiet i pracodawców na rzecz zwalczania stereotypów w postrzeganiu ról kobiecych i męskich w życiu zawodowym i w życiu rodzinnym;
- kursy szkoleniowe dla kobiet – podnoszące ich kwalifikacje zawodowe, uzupełniające i uaktualniające ich kwalifikacje zawodowe, kursy w zakresie nabywania i wykorzystywania umiejętności i wiedzy (m.in. na temat pracy w trzecim sektorze i pracy w ramach wolontariatu);
- kursy szkoleniowe dla kobiet z obszarów wiejskich z zakresu aktywizacji zawodowej i opracowywania indywidualnych planów działania;
- doradztwo zawodowe, psychologiczne i prawne;
- tworzenie programów specjalnych, innowacyjnych i inicjatyw lokalnych na rzecz zatrudnienia kobiet;
- szkolenia i doradztwo dla przedsiębiorców w zakresie elastycznych form zatrudnienia;
- promowanie subsydiowanych miejsc zatrudnienia;
- organizowanie miejsc opieki dla dzieci i osób zależnych (infrastruktura, wyposażenie);
- organizacja i prowadzenie szkoleń dla osób pragnących podjąć się opieki nad dziećmi i osobami zależnymi;
- pośrednictwo pracy i doradztwo zawodowe.

Na działania te przewidziano łącznie 78,6 mln euro. Instytucją wdrażającą będzie Departament Wdrażania EFS w MGPIPS.

„Wspieranie integracji zawodowej i społecznej grup szczególnego ryzyka” (Działanie 1.5)

skierowane jest do osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy, alkoholików i narkomanów poddających się procesowi leczenia, bezdomnych przystępujących do realizacji programu wychodzenia z bezdomności, osób opuszczających zakłady karne, uchodźców z problemami z integracją ze społeczeństwem, młodzieży wychowującej się w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych, osób w wieku 15 – 24 lat, które nie uczą się, nie pracują i nie są zarejestrowane jako bezrobotne, uczą się w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych albo w formach pozaszkolnych, ale sprawiają trudności wychowawcze i mają poważne kłopoty w nauce, pochodzą z rodzin ubogich, zagrożonych dysfunkcjami społecznymi, wchodzących w kolizje z prawem.

Pomoc przewidziana dla nich obejmuje trzy typy działań: a) wspieranie osób, b) rozwój systemu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz c) uwrażliwienie środowisk lokalnych i pracodawców na konieczność podjęcia wspólnych działań na rzecz przeciwdziałania marginalizacji i jej skutkom.

W ramach pierwszego rodzaju wsparcia, mogą być realizowane projekty, które zakładają:

- warsztaty obejmujące diagnozowanie potencjału zawodowego i możliwości jego rozwoju oraz podnoszenie kwalifikacji osób z grup szczególnego ryzyka;
- szkolenia dla osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym dotyczące przewyższania problemów, którymi są obarczone, metod integracji społecznej oraz zwiększania samodzielności życiowej;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego (zatrudnienie subsydiowane);
- współfinansowanie tworzenia nowych i rozwój istniejących miejsc opieki dla dzieci osób uczestniczących w szkoleniach oraz podejmujących zatrudnienie (dzienne placówki opiekuńcze, środowiskowe ogniska wychowawcze);
- współfinansowanie tworzenia ogólnopolskiej sieci młodzieżowych centrów kariery prowadzących poradnictwo zawodowe i pośrednictwo dla młodzieży w celu zapobiegania porzucania szkoły oraz ułatwiania powrotu do systemu kształcenia w formach szkolnych i pozaszkolnych;
- szkolenia i warsztaty edukacyjno-wychowawcze na rzecz młodzieży trudnej mające na celu powrót do nauki w celu zdobycia zawodu i usamodzielnienia się oraz zapobieganie alkoholizmowi, narkomanii i przestępczości wśród ludzi młodych;
- wsparcie finansowe dla kampanii promujących wolontariat, organizowanie grup wsparcia i samopomocy.

Wsparcie dla systemu oznacza:

- współfinansowanie tworzenia i działalności ośrodków przeznaczonych dla osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, w szczególności współfinansowanie tworzenia i działalności: Centrów Integracji Społecznej oraz Klubów Integracji Społecznej;
- szkolenia dla kadry (z uwzględnieniem wolontariuszy) instytucji pracujących z osobami z grup szczególnego ryzyka;
- badania efektywności podejmowanych działań na rzecz przeciwdziałania zjawisku wykluczenia społecznego ze szczególnym uwzględnieniem rynku pracy;
- rozwinięcie systemu informacji dla kadry o możliwościach uczestniczenia w szkoleniach, korzystania z różnych form doradztwa i poradnictwa zawodowego.

Uwrażliwienie środowisk to przede wszystkim szkolenia aktywizujące i spotkania integracyjne z udziałem społeczności lokalnych w celu zapobiegania i zwalczania procesów marginalizacji, szkolenia dla pracodawców w zakresie specyfiki zatrudnienia osób

dążących do włączenia się do czynnego życia społecznego i zawodowego oraz pomoc techniczna dla pracodawców w tworzeniu subsydiowanych miejsc pracy, staży zawodowych i spółdzielni socjalnych.

Całkowity budżet przeznaczony na te działania obejmuje 96,8 mln euro. Instytucją wdrażającą jest Departament Wdrażania EFS w MGPIPS. Projekty mogą składać jednostki samorządu terytorialnego, publiczne służby zatrudnienia, organizacje pozarządowe, pracodawcy i organizacje pracodawców, instytucje szkoleniowe i badawcze i inne.

Drugim dużym priorytetem, po aktywnej polityce rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej, w ramach Rozwoju Zasobów Ludzkich jest **rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy**. Na realizację tego priorytetu w całości przeznaczono 782,7 mln euro. W tych ramach realizowane są następujące działania:

- Działanie 2.1
Dostosowanie oferty edukacyjnej szkół, uczelni i placówek kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy,
- Działanie 2.2
Wzmocnienie systemu edukacji ustawicznej osób dorosłych,
- Działanie 2.3
Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki i przedsiębiorczości.

Organizacje pozarządowe będą miały możliwość realizowania projektów w ramach Działania 2.1 oraz 2.3. Będą więc mogły – w ramach dostosowania oferty edukacyjnej różnych podmiotów do potrzeb rynku pracy – realizować taki rodzaj pomocy jak: zajęcia dodatkowe, kursy szkoleniowe, zakup sprzętu komputerowego i dydaktycznego, opracowanie materiałów informacyjnych, opracowanie materiałów metodycznych i dydaktycznych, badania. Podobne działania dotyczyć będą rozwoju kadr nowoczesnej gospodarki i przedsiębiorczości: będą to takie formy pomocy jak kursy szkoleniowe, studia podyplomowe, staże szkoleniowe, szkolenia i pomoc doradcza, informacja, projekty badawcze.

Większość projektów realizowanych w zakresie Rozwoju Zasobów Ludzkich będzie miała charakter ogólnokrajowy, choć niektóre projekty powinny być realizowane na płaszczyźnie regionalnej jak i lokalnej (np. w zakresie działań na rzecz młodzieży czy w zakresie przeciwdziałania i zwalczania długotrwałego bezrobocia).

Instytucją Zarządzającą Europejskim Funduszem Społecznym jest Departament Zarządzania i Progra-

mowania EFS w MGPIPS. Każde Działanie w ramach „Rozwoju Zasobów Ludzkich” ma jednak swoją instytucję wdrażającą (tzw. beneficjent końcowy), która jest najistotniejsza z punktu widzenia projektodawców, gdyż to z tymi instytucjami będą się kontaktować.

Projekty zwykle są składane do tej instytucji, potem oceniane przez Komisje Oceny Projektów (o charakterze eksperckim), a zatwierdzane przez Komitety Sterujące (przedstawiciele różnych instytucji biorących udział we wdrażaniu danego działania oraz partnerzy społeczni)².

Współfinansowanie ze strony krajowych środków publicznych musi wynosić co najmniej 25 %. Obowiązek ten dotyczy jednak poziomu całego programu. Nie oznacza to więc, iż taki właśnie wkład będzie wymagany na poziomie realizacji poszczególnego projektu. Zasady, w jak dużym stopniu (lub czy w ogóle) musi projektodawca współfinansować projekt, będą określone każdorazowo przy ogłaszaniu projektów.

Tak więc jeśli się nawet okaże się, że współfinansowanie nie jest problemem dla projektodawcy, kłopotliwe może się okazać konieczność uruchomienia swoich funduszy na realizację projektu, które będą później zwracane na zasadzie refundacji kosztów. Być może funkcjonować będą zaliczki dla projektodawców, choć i tu istnieje zagrożenie, czy zostaną otrzymane na czas, a więc niebezpieczeństwo utraty płynności finansowej. Dość częstą sytuacją będzie więc konieczność zaciągnięcia kredytów przez projektodawców. W niektórych przypadkach prawdopodobnie kosztem kwalifikowanym (a więc możliwym do refundacji ze środków przyznanych na projekt) będą bankowe odsetki od zaciągniętego kredytu.

Przy konstruowaniu projektu należy pamiętać iż oceniac się je będzie również pod kątem ich realizacji bądź wpływy na tzw. kwestie horyzontalne. Tymi kwestiami są przede wszystkim wpływ na zrównoważony rozwój (na środowisko naturalne, na społeczność) oraz równouprawnienie kobiet i mężczyzn. Ważnymi zagadnieniami też będą: uwzględnienie (bądź nie) udziału osób niepełnosprawnych oraz wpływ na rozwój lokalny i na rozwój społeczeństwa informacyjnego.

Dalsze informacje nt. Funduszy Strukturalnych oraz kolejne Programy Operacyjne w następnym numerze EUlotki.

Renata Koźlicka

² W obecnym kształcie Programu Operacyjnego nie ma wprost wpisanych organizacji pozarządowych. MGPIPS uważa, że NGOs mieszczą się w pojęciu partnerów społecznych.

Notatki

– seminaria, konferencje, spotkania – wiosna 2003

★★★★★

Wygrywa Wielki Brat

konferencja „Zrozumieć Europę – prawo obywatela UE do informacji”

Niedawno w głosowaniu w sprawie eksmisji kolejnego mieszkańca Domu Wielkiego Brata w brytyjskim wydaniu wzięło udział więcej osób, aniżeli w 1999 r. głosowało w Wielkiej Brytanii w wyborach do Parlamentu Europejskiego (frekwencja wyborcza wyniosła wtedy 24% uprawnionych do głosowania). Średnia w Unii Europejskiej w tych wyborach wyniosła jedynie 49% (podczas pierwszych powszechnych wyborów do Parlamentu Europejskiego w 1979 r. wzięło udział 66% wyborców – z każdymi wyborami ta liczba spada). Taka niska frekwencja wyborcza Polakom może nie jest obca, w państwach Unii Europejskiej jest to jednak wynik rażąco niski.

Na konferencji pt. „Understanding Europe – The EU Citizen’s Right to Know” (*Zrozumieć Europę – prawo obywatela UE do informacji*) w Brukseli 3 kwietnia 2003 r. ponad 250 specjalistów komunikacji i mediów, dziennikarzy, polityków, przedstawicieli organizacji pozarządowych i urzędników instytucji unijnych dyskutowało na temat różnych aspektów przekazywania obywatelom Unii informacji o Europie. Uczestników gościł Parlament Europejski, zainteresowany tematem m.in. dzięki wnioskowi raportu European Citizen Action Service (ECAS) pt. „Informacja a obywatel europejski”.

Mobilizacja wyborców

Zainteresowanie parlamentarzystów europejskich, urzędników Komisji Europejskiej i organizacji społecznych jest związane z obawą, że kolejne wybory do Parlamentu Europejskiego w 2004 r. znów zakończą się złym wynikiem frekwencji wyborczej. Brak działań, które pobudzą obywateli do aktywnego udziału w procesach demokratycznych i decyzyjnych Unii – od wyborów do Parlamentu po konsultacje tematyczne Komisji Europejskiej – doprowadzają do wykluczenia obywateli i stanowią przeszkodę w integracji europejskiej.

Największą rolę do odegrania w mobilizacji wyborców mają sami parlamentarzyści. Jednak szwedzka deputowana i wiceprzewodnicząca Parlamentu Eu-

ropejskiego Charlotte Cederschiöld zwróciła uwagę na ograniczenia w wyborach, które zasadniczo odbierają im charakter europejskiego. Okręgi wyborcze zamykają się w granicach państw członkowskich, co powoduje, że kampanie odbywają się najczęściej wokół tematów bieżącej polityki krajowej. Listy wyborcze układane są przez krajowe partie polityczne. Przełamanie tego schematu nie będzie łatwe.

Te polityczne ograniczenia powodują, że wyborcy nie rozumieją za bardzo, po co w przypadku wyborów do Parlamentu Europejskiego idą do urn. Zandria Pauncefort z brytyjskiej organizacji Institute for Citizenship zwróciła także uwagę na zubożenie wobec procesów demokratycznych w świetle coraz to częstszych medialnych plebiscytów. Uznała też, iż najwyższy czas, aby już nie rozmawiać we własnym gronie o polityce informacyjnej czy komunikacyjnej Unii, czas rozmawiać z tymi, których chcemy na temat Unii informować.

Potrzeba informacji i mobilizacji wyborców jest sprawą jeszcze pilniejszą w krajach do Unii kandydujących. Minister Danuta Hübner zwięźle przedstawiła brak kultury informowania obywateli w Polsce, zwracając także uwagę na kluczowe znaczenie kontaktu z wyborcami na poziomie lokalnym i dostosowanie informacji do potrzeb wyborców.

Na podobne zapotrzebowanie wskazują doświadczenia szwedzkie, gdzie w 2001 r. tamtejszy MSZ podjął się informowania własnych obywateli właśnie przez kontakty z lokalnymi mediami oraz wyjazdy do małych miast. Jedynie przez bezpośrednie kontakty można uświadomić wyborcom jak bardzo kluczowe są dla lokalnych społeczności najróżniejsze europejskie decyzje. Według Hanny Brogren z szwedzkiego MSZ, szansa na zrozumienie istnieje jedynie, gdy obywatel uzmysłowi sobie, że sprawy europejskie nie ograniczają się do Brukseli. Symbolicznym tego przejawem jest sukces, odniesiony w wyniku rozmów urzędników z redaktorami niektórych opiniotwórczych lokalnych i regionalnych gazet, którzy artykuły o sprawach unijnych przenieśli ze stron dotyczących polityki zagranicznej na strony krajowe i lokalne.

Dostęp do informacji konstytucyjnie zagwarantowany?

Dostęp do rzetelnej informacji jest ważny nie tylko ze względu na mobilizację wyborców, ale także po to, aby czynić z instytucji unijnych przejrzyste instytucje publiczne. Tony Venables, Prezes ECAS, przypomniał o kampanii europejskiej prowadzonej przez ECAS na rzecz włączenia zapisu o prawie obywateli do informacji do Traktatu Konstytucyjnego. Takiego zapisu Konwent nt. Przyszłości Europy nie uwzględnił. Wiceprzewodniczący Konwentu, Jean-Luc Dehaene, stwierdził jedynie, że choć „bez informacji nie ma demokracji, sama informacja nie czyni demokracji”.

Jean-Luc Dehaene koncentrował się raczej na potrzebie przedstawiania czytelnej informacji, a odnosząc się do prac Konwentu, sugerował aby tekst przyszłego Traktatu Konstytucyjnego był jasny. Jednak inny delegat na Konwent, Danuta Hübner, nie widziała w tym żadnego panaceum. Obywatele oceniać będą Unię Europejską nie na podstawie klarowności swych tekstów prawnych, raczej patrząc będą na to, czy spełnia ona swe zadania. Oboje byli jednak zgodni co do potrzeby pełnego i rzetelnego zaangażowania krajowych instytucji i polityków w te działania informacyjne.

Ostro skrytykowano Radę Unii Europejskiej (i co za tym idzie przedstawicieli rządów członkowskich) za brak przejrzystości. Charlotte Cederschiöld wspominała, że za wyjątkiem Szwedów żadne z państw członkowskich nie ujawnia swoich propozycji i poglądów, gdy podejmowane są decyzje ustawodawcze przez Radę. Dziennikarz *Financial Times*, Peter Norman, uznał, że brak przejrzystości działań legislacyjnych Rady UE stawia Unię Europejską na równi z Koreą Północną.

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich (*Ombudsman*) Nikiforos Diamandouros uznał także, że nie wystarczy informować o prawach, trzeba także pokazać, jak te prawa egzekwować. Jest to o wiele łatwiejsze w tych przypadkach, gdy kompetencje różnych instytucji i szczebli nie są mieszane. Rzecznik wezwał do szerszego stosowania europejskiego kodeksu dobrej administracji, którego autorem był jego poprzednik. Rzecznik wskazał jeszcze na pilną potrzebę podjęcia działań w obliczu rozszerzenia Unii Europejskiej. Istnieje bowiem podstawowa różnica pomiędzy obecnymi jej członkami, a nowymi krajami – w krajach piętnastki bardzo cenione jest egzekwowanie prawa (*rule of law*), dla obywateli krajów kandydujących istotniejsza jest ochrona praw człowieka.

Praktyczne kroki, medialne mrzonki

Zakres dyskusji wokół praktycznych kroków, które należy podjąć w kierunku lepszego informowania obywateli był szeroki. Podstawą dyskusji były m.in.

oficjalne dokumenty Komisji Europejskiej (z lipca 2002 r.) oraz Parlamentu Europejskiego (z lutego 2003 r.) w tej sprawie.

Wielu uczestników uznało, że informacji o Unii Europejskiej jest po prostu za dużo. Sekretarz Stanu z węgierskiego MSZ, Peter Balazs, ostrzegł przed zamęceniem obywateli tematem Unii Europejskiej. Charlotte Cederschiöld uznała wręcz, że przesyt informacji prowadzi do wykluczenia obywateli. Z drugiej strony zainteresowanie obywateli jest duże – codziennie na strony informacji prawnych Unii Europejskiej EUR-Lex zagląda 3,5 miliona internautów.

Komisarz Antonio Vittorino, który w Komisji Europejskiej jest odpowiedzialny za sprawy reformy polityki informacyjnej, wskazał na niezwykłą trudność przedstawienia informacji w sposób zrozumiały dla ponad 25 różnych społeczeństw w 19 różnych językach. Aby temu sprostać przygotowawana jest nowa wersja portalu Europa. Peter Norman, dziennikarz *Financial Times*, nie zgodził się jednak z obawą przed zalewem informacji, pomimo publikowania wielu informacji prasowych (sama Komisja produkuje ich 25-35 dziennie) czy setek dokumentów. Istotniejsza jest sprawa braku równowagi w informowaniu pomiędzy instytucjami – dotyczy to nie tylko braku informacji ze strony Rady UE, ale także nikłej informacji ze strony Parlamentu Europejskiego. Już jedynie z tego powodu obywatel postrzega Unię w krzywym zwierciadle.

W niezbyt pozytywnym świetle stawały działania informacyjne Unii wyniki analizy przedstawione przez Christophe Leclercq'a z serwisu internetowego Euractiv.com. Do roku 1985 panował pogląd, że brak informacji jest dobrą informacją. W okresie 1985-92 Komisja Europejska prowadziła dobrą i skuteczną politykę komunikacji (choć zadanie było ułatwione, gdyż odnosiło się tylko do jednego tematu - jednolitego rynku), korzystne było włączenie organizacji społecznych i biznesu w jej realizację. Od 1999 r. można znów spostrzec regularne działania informacyjne Komisji, ograniczone jednak do wprowadzenia euro. Znów zaletą tej kampanii było szerokie i świadome włączenie organizacji społeczeństwa obywatelskiego, rządów państw członkowskich, jak i biznesu w jej realizację.

Nie jest pewne na ile przykłady skutecznych działań informacyjnych przedstawione podczas konferencji (rozmowa z obywatelem, lokalne działania za pośrednictwem organizacji społecznych) będą miały szansę wobec stanowisk przedstawionych przez Komisję i Parlament Europejski. Wiceprzewodniczący Parlamentu odpowiedzialny za sprawy komunikacji i informacji, Alejo Vidal-Quadras Roca, z przekonaniem mówił raczej o potrzebie utworzenia publicznej telewizji o zasięgu europejskim. Antonio Vittorino zwrócił uwagę na badania opinii pu-

blicznej wskazujące na preferencje obywateli wobec dostępu do informacji za pośrednictwem telewizji. Dlatego też Komisja rozwijać będzie produkcję materiałów audiowizualnych.

Do serca czy do rozumu?

Jacques Séguéla z francuskiej agencji medialnej Havas, apelował o przedstawianie Europy w sposób, który przemówi do serca, gdyż trudno się identyfikować i interesować czymś, co się kojarzy jedynie z politykami, obowiązkiem, czy też regulacjami. Robert Manchin z instytutu badań opinii publicznej Gallupa również podważył skuteczność wyłącznie racjonalnego przekazu informacji, gdyż nie jest możliwe chłodne informowanie w sytuacji, gdy odbiorca tej informacji myśli w sposób nieracjonalny. Z wyników badań m.in. instytutu Gallupa wynika, że obywatel w Europie (i nie tylko) okazuje się często nie tyle niedoinformowany, co niewykształcony. Godna uwagi jest częstotliwość błędnych odpowiedzi w ramach badań Eurobarometru (np. jedna trzecia obywateli w Unii wierzy, że słońce się kręci wokół ziemi; jedna piąta obywateli brytyjskich twierdzi, że Stany Zjednoczone są członkiem Unii).

W stanowiskach Komisji i Parlamentu rzadziej była mowa o współdziałaniu w sprawach informacyjnych z pośrednikami spoza Brukseli – organizacjami społecznymi, biznesem, rządami i samorządami. Redaktor Euractiv.com, Willy de Becker, skrytykował brak zrozumienia co do coraz częstszego przemieszania się różnych tradycyjnych mediów i potrzeby dostosowania się do tej sytuacji tych, którzy pragną informować. Giles Merritt z Friends of Europe zarzucił Komisji utrudnianie dostępu do finansowania unijnego przez nadmiernie rozbudowane procedury finansowe, które uniemożliwiają udział właśnie takich pośredników.

Warto przypomnieć doświadczenie szwedzkie, które przytoczyła Hanna Brogren. Czego jej zdaniem należy unikać w kampaniach informacyjnych na temat Europy:

- nie można narzucać tematu, lecz trzeba rzetelnie odpowiadać na zadawane pytania;
- nie można z tematyki unijnej czynić łatwego tematu, gdyż obywatele oszukać się nie da;
- nie można robić wszystkiego samemu, lecz trzeba włączyć pośredników w działania;
- nie można liczyć na skuteczność krótkotrwałych kampanii prowadzonych ze względu na dołączoną potrzebę;
- sukcesem dla przekazu informacji, dla zrozumienia Unii Europejskiej, dla aktywnego uczestnictwa obywateli, zakończy się inicjatywa oddolna, a nie działanie odgórne.

Włączenie pośredników w działania informacyjne Unii wymaga jednak skutecznego działania admini-

stracji unijnej i krajowej. Nieudolne pomysły na politykę informacyjną na temat Unii Europejskiej rządu polskiego, mocno spóźniona organizacja konkursu Teraz Integracja, czy też obecny przetarg Komisji Europejskiej dotyczący informacji o rozszerzeniu Unii za pośrednictwem NGO-sów, wykluczające finansowanie organizacji z krajów kandydujących pragnących współpracować z unijnymi, nie nastrajają optymistycznie.

Okazji i powodów do informowania na temat Unii Europejskiej będzie jednak w 2004 r. bardzo dużo, należy już teraz się do nich przygotować: będzie to rok rozszerzenia Unii, odbędą się wybory do Parlamentu Europejskiego, konferencja międzyrządowa decydować będzie o przyjęciu lub zmianie projektu Traktatu Konstytucyjnego autorstwa Konwentu, wybrany zostanie nowy skład Komisarzy do Komisji Europejskiej. Rok 2004 będzie z pewnością rokiem Unii Europejskiej. Pytanie tylko, czy obywatele na to zwrócą uwagę.

Więcej informacji: Friends of Europe,

www.friendsofeurope.org oraz Euro Citizen Action Service (ECAS), www.ecas.org

Paweł Krzczunowicz

Moda na sondáže: e-Vote

Na stronach internetowych greckiej prezydencji Unii Europejskiej (która dobiega końca 30 czerwca 2003) dużo miejsca zabiera rubryka e-Vote, internetowy serwis, na którego stronach obywatele państw członkowskich UE, jak i krajów do niej kandydujących mogą głosować na temat najróżniejszych spraw. Dotychczas w tej zabawie wzięło udział ponad 155,000 osób (dwie trzecie głosów oddanych zostało na pytania związane z wojną w Iraku). Inicjatywa ma podkreślić rolę Grecji jako kolebki demokracji, ale także przybliżyć obywateli Europy do spraw unijnych. Według Ministra Spraw Zagranicznych Grecji, wyniki badań mają codziennie wpływać na tok pracy prezydencji.

Głosowania dotyczą bądź ogólnych kwestii związanymi z oceną działań Unii Europejskiej, bądź spraw szczegółowych (np. polityki wobec narkotyków czy polityki wobec imigrantów). Tak jak demokracja ateńska przed 2,500 laty, tak i elektroniczna wersja demokracji nie jest powszechna. Ograniczeniem jest konieczność dostępu do Internetu, choć już nie ma bariery językowej – głosować można także po polsku: <http://evote.eu2003.gr/EVOTE/en/index.stm>

Paweł Krzczunowicz

Kalendarium

Wykaz konferencji, seminariów, kongresów, wystaw – czerwiec-grudzień 2003

Pełen wykaz konferencji i innych spotkań w okresie czerwiec-grudzień 2003 znajduje się na stronie internetowej: www.eu.ngo.pl (konferencje i spotkania).

1-3 czerwca	<p>■ Foundations For Europe: The Citizen Facing Challenges of Globalisation Fundacje dla Europy: wyzwania obywatela wobec globalizacji Annual General Assembly and Conference Miejsce - Lizbona, Portugalia Organizator: European Foundation Centre Więcej informacji: http://www.efc.be/aga</p>		<p>Miejsce: Bruksela, Belgia Organizator: HIVA oraz Katolicki Uniwersytet w Leuven Więcej informacji: http://www.hiva.be/activiteiten.php?language=nl&rg_date=20030515&action=agenda&option=detail&activiteit=51</p>
2 czerwca	<p>■ Rural -Urban: l'indispensable équilibre Wiejskie-miejskie: równowaga jest niezbędna Miejsce: Bruksela, Belgia Organizator: Mouvement Européen de la Ruralité Więcej informacji: www.ruraleurope.org</p>	14-15 czerwca	<p>■ International Civil Society Forum on Democracy, Good Governance and Civil Society <i>Międzynarodowe Forum Społeczeństwa Obywatelskiego na rzecz demokracji, dobrego rządzenia i społeczeństwa obywatelskiego</i> Miejsce: Ulan Bator, Mongolia Organizator: International Civil Society Conference Więcej informacji: www.icsf-2003.mn Kontakt: Lkhasuren, B., Liaison Officer, B. ICSF-2003 Secretariat, icsf-2003@magicnet.mn</p>
5-7 czerwca	<p>■ Building Bridges of Democracy: Civil Society in 2010 Konferencja pt. Budowanie mostów na rzecz demokracji: społeczeństwo obywatelskie w roku 2010 Miejsce: Wiedeń, Austria Organizator: World of NGOs (Wiedeń) oraz Civicus (Budapeszt) Więcej informacji: www.ngo.at/civilsociety</p>	16-18 czerwca	<p>■ Annual Conference of European Distance Education Network Doroczna konferencja Europejskiej Sieci na rzecz Edukacji na Odległość Miejsce: Rodos, Grecja Więcej informacji: www.eden.bme.hu</p>
11-13 czerwca	<p>■ Poverty in Europe Symposium pt.: Bieda w Europie Miejsce: Oslo, Norwegia Organizator: International Council on Social Welfare ICSW Więcej informacji: www.congrex.no/icsw</p>	17 czerwca	<p>■ Time to act4europe! Civil Society's Next Steps after the Convention Czas na kampanię „Działaj na rzecz Europy!” Kolejne kroki społeczeństwa obywatelskiego po zakończeniu Konwentu Miejsce: Bruksela, Belgia Organizator: Civil Society Contact Group Więcej informacji: www.act4europe.org</p>
11-13 czerwca	<p>■ Corporate Grantmakers Summit: Doing Well by Doing Good: Rhetoric or Reality? Szczyt prywatnych grantodawców: Działać dobrze poprzez czynienie dobra: retoryka czy rzeczywistość Miejsce - Washington, DC 20037, USA The Council on Foundations Kontakt: confregcof.org Więcej informacji : http://classic.cof.org/conferences/corp2003/index.htm</p>	21-26 czerwca	<p>■ Protecting Every Generation... „Sharing Solutions that Prevent Child Abuse, Spouse / Partner Abuse, Elder Abuse” Ochrona każdej generacji...”(Dzielenie się rozwiązaniami, które zapobiegają molestowaniu i wykorzystywaniu dzieci, małżonka / partnera, osób starszych) Miejsce : Praga, Republika Czeska Organizator: International Network on Family Violence, World Health Organization Więcej informacji: www.wcfv.org</p>
13 czerwca	<p>■ La lutte contre la pauvreté à la croisée des chemins Seminarium pt. Walka z ubóstwem na rozdrożu” (ocena pierwszego belgijskiego Narodowego Planu Działań na rzecz Spójności Społecznej przez NGOs)</p>		

21-29 czerwca	<p>■ Special Olympics Olympiada dla niepełnosprawnych Miejsce: różne miejscowości w Irlandii Więcej informacji: www.2003specialolympics.com/en/</p>			Miejsce: Barcelona, Hiszpania Więcej informacji: www.synodalia.net
23-24 czerwca	<p>■ Civil Dialogue in an enlarged Europe Konferencja pt. Dialog społeczny w poszerzonej Europie Miejsce: Budapeszt, Węgry Organizator: Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Pracy i Spraw Społecznych oraz Europejska Platforma Organizacji Społecznych Więcej informacji: platform@socialplatform.org</p>		8-19 sierpnia	<p>■ Summer school: The European System of Human Rights Protection Letni kurs: Europejski system ochrony praw człowieka Miejsce: Frankfurt nad Odrą, Niemcy Organizator: Europa-Universität Viadrina Kontakt: jursok@euv-frankfurt-o.de Więcej informacji: www.hrcourse.euv-frankfurt-o.de</p>
27-28 czerwca	<p>■ Trafficking in persons Konferencja pt. Handel ludźmi Miejsce: Nottingham, Wielka Brytania Organizator: Uniwersytet w Nottingham Więcej informacji: www.ccc.nottingham.ac.uk/law/hrlc</p>		5 września	<p>■ New Europe for All: Civil Society Building Bridges Konferencja pt. Nowa Europa dla wszystkich: społeczeństwo obywatelskie buduje mosty Miejsce: Tallin, Estonia Organizator: Open Estonia Foundation Więcej informacji: www.oef.org.ee</p>
29 czerwca – 2 lipca	<p>■ The 12th European Access Network Annual Conference Doroczna konferencja Europejskiej Sieci na rzecz Dostępności, na temat równego dostępu do studiów wyższych Miejsce: Praga, Czechy Więcej informacji: www.wmin.ac.uk/ean/annualconf1.html</p>		15-16 września	<p>■ Konferencja pt. „eForum Summit 2003” (dotycząca zagadnienia e-rządzenia) Miejsce: Walencja, Hiszpania Organizator: Stowarzyszenie eForum Więcej informacji: www.eu-forum.org</p>
2-5 lipca	<p>■ Summer school of Rethinking Regional Development Policies: The role of social capital in promoting competitiveness in Less Favoured Regions Szkoła letnia pt. Nowe spojrzenie na politykę regionalną – rola kapitału społecznego w promocji konkurencyjności obszarów mniej rozwiniętych Miejsce: Brindisi, Włochy Organizator: eBMS, ISUFI, Uniwersytet Lecce Więcej informacji: www.ebms.it/SS2003_home.asp</p>		9-11 października	<p>■ Mental Health in Europe Konferencja pt. Zdrowie Publiczne w Europie Miejsce: Bilbao, Hiszpania Organizator: Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna Zdrowie i Ochrona Konsumentów, Światowa Organizacja Zdrowia i inni Więcej informacji: www.europa.eu.int/comm/health/ph_determinants/life_style/Mental_conf_091003_en.htm</p>
6-18 lipca	<p>■ International Human Rights Academy Intensywny kurs nt. prawnych aspektów ochrony praw człowieka Organizatorzy: Ghent University (Belgia), University of the Western Cape (RPA), Utrecht University (Holandia), Norwegian Centre For Human Rights at the University of Oslo (Norwegia) Miejsce: Gandawa, Belgia Więcej informacji: www.law.rug.ac.be/pub/humanrightssacademy/</p>		16 października	<p>■ Future of Europe Konferencja nt. Przyszłości Europy Miejsce: Bruksela, Belgia Organizator: European Environmental Bureau EEB Więcej informacji: www.eeb.org/Index.htm</p>
			12-16 listopada	<p>■ Forum Social Européen Europejskie Forum Społeczne Miejsce: Paryż, Francja Więcej informacji: www.mobilise.org.uk/twiki/bin/view/ESF/WebHome</p>
5-10 sierpnia	<p>■ European Women's Synode Synodalia 2003 – Europejski Synod Kobiet</p>		10-12 grudnia	<p>■ WSIS – The World Summit on the Information Society Światowa Konferencja na temat Społeczeństwa Informacyjnego Miejsce: Genewa, Szwajcaria Więcej informacji: www.itu.int/wsis/index.html</p>

oprac. Anna Kozieł

■ Wydawca:

Warszawskie Biuro
Łącznikowe Przedstawi-
cielstwa Polskich Organi-
zacji Pozarządowych
w Brukseli

■ Skład redakcji:

Paweł Krzeczunowicz
Alina Gałązka
Renata Kozłicka
Anna Kozieł

■ Projekt graficzny i łamanie:

Michał Poloński

■ Kontakt:

eu@eu.ngo.pl

■ Wersja elektroniczna EUlotki:

www.eu.ngo.pl

edza reprezentacja współpraca wiedza współpraca
ca kontakt wiedza kontakt informacja wiedza

Prosimy o kontakt

Zachęcamy Państwa do kontaktowania się z nami i przybliżenia nam Waszych problemów lub potrzeb w procesie integracji europejskiej. Często od Państwa będzie zależało, co znajdzie się w następnym numerze Biuletynu albo jakie działania podejmiemy jako Przedstawicielstwo.

EUlotka została wysłana w ilości 2000 egzemplarzy do wybranych organizacji w kraju (choć głównie do tych, które odpowiedziały na ankietę JAWOR i znajdują się w bazie organizacji pozarządowych na stronie www.ngo.pl) oraz do tych, które zamówiły prenumeratę.

Jeśli życzą sobie Państwo otrzymywać kolejne numery – prosimy o przekazanie nam takiej informacji (e-mailem, faksem lub listownie):

Adres Redakcji:

Warszawskie Biuro Łącznikowe
Biuletyn Przedstawicielstwa
Organizacji Pozarządowych w Brukseli
ul. Szpitalna 5/5, 00-031 Warszawa

e-mail: eu@eu.ngo.pl

(temat listu: „EUlotka”)

tel.: (0 prefiks 22) 828 91 28

faks: (0 prefiks 22) 828 91 29

Czym jest Przedstawicielstwo?

Powstało w maju 2001r. z inicjatywy polskich organizacji pozarządowych. Przedstawicielstwo zajmuje się sprawami dotyczącymi Trzeciego Sektora. Od jesieni 2001 r. działają dwa biura: w Brukseli i w Warszawie (Biuro Łącznikowe).

Misją Przedstawicielstwa jest służyć wszystkim zainteresowanym organizacjom: docieranie do nich z użyteczną, konkretną, rzetelną, nieodpłatną informacją o Unii Europejskiej.

Przedstawicielstwo ma strukturę członkowską. NGOs, które realizują projekty europejskie, organizują wizyty w Brukseli lub prowadzą działania wymagające załatwienia indywidualnych spraw w unijnych instytucjach, mogą być zainteresowane formalnym przystąpieniem do Przedstawicielstwa. Organizacje członkowskie są uprawnione do zgłaszania do Przedstawicielstwa indywidualnych próśb i zapytań.

Szczegółowe informacje o warunkach członkostwa znajdziecie Państwo w EUlotce.

Polish NGO Office in Brussels – Bureau des ONG polonaises, Bruxelles
Przedstawicielstwo Polskich Organizacji Pozarządowych w Brukseli

E-mail: eu@eu.ngo.pl

Internet: www.eu.ngo.pl

EUlotkę można powielać i dostarczać innym zainteresowanym organizacjom za podaniem źródła.

Funkcjonowanie Przedstawicielstwa Polskich NGOs w Brukseli finansowane jest z grantu **Fundacji im. Stefana Batorego, Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności** oraz ze składek członkowskich.

EUlotka wydawana jest dzięki wsparciu finansowemu **Unii Europejskiej** – ze środków **Phare „Teraz Integracja”**.

ISSN 1644-1486

9 771644 148007 >

